

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 19 grudnia 2019 r.
(OR. en)

15005/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2019/0252(NLE)

SCH-EVAL 215
VISA 263
COMIX 577

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady
Data: 19 grudnia 2019 r.
Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 14647/19

Dotyczy: Decyzja wykonawcza Rady ustanawiająca zalecenie w sprawie
wyliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej
w 2019 r. oceny stosowania przez **Polskę** dorobku Schengen w dziedzinie
wspólnej polityki wizowej

Delegacje otrzymują w załączeniu decyzję wykonawczą Rady ustanawiającą zalecenie w sprawie wyliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej w 2019 r. oceny stosowania przez Polskę dorobku Schengen w dziedzinie wspólnej polityki wizowej; decyzja ta została przyjęta przez Radę na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 19 grudnia 2019 r.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 rozporządzenia Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. przedmiotowe zalecenie zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom narodowym.

Decyzja wykonawcza Rady ustanawiająca

ZALECENIE

w sprawie wyeliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej w 2019 r. oceny stosowania przez Polskę dorobku Schengen w dziedzinie wspólnej polityki wizowej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen¹, w szczególności jego art. 15,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niniejsza decyzja ma na celu przedstawienie działań naprawczych, których wdrożenie zaleca się Polsce w celu wyeliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej w 2019 r. oceny stosowania dorobku Schengen w dziedzinie wspólnej polityki wizowej. W wyniku przeprowadzonej oceny decyzją wykonawczą Komisji C(2019) 5555 przyjęto sprawozdanie zawierające ustalenia i opinie, wymieniające najlepsze praktyki oraz wskazujące niedociągnięcia stwierdzone w toku tej oceny.

¹ Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27.

- (2) W świetle znaczenia, jakie ma prawidłowe wprowadzanie w życie przepisów związanych z oceną ryzyka migracyjnego, procesem podejmowania decyzji, wizowym systemem informacyjnym (VIS) i ochroną danych, priorytetowo należy potraktować wdrożenie zaleceń nr 1, 3, 4, 7, 9–17, 22, 36 i 37 niniejszej decyzji.
- (3) Niniejszą decyzję należy przekazać Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom państw członkowskich. Zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 w terminie trzech miesięcy od momentu, gdy decyzja zostanie przyjęta, Polska powinna opracować plan działania, w którym uwzględnione zostaną wszystkie zalecenia w celu wyeliminowania niedociągnięć wymienionych w sprawozdaniu z oceny, i przekazać go Komisji i Radzie,

ZALECA,

by Polska:

Kwestie ogólne

1. ustanowiła i wprowadziła w życie system oceny ryzyka w celu systematycznego i regularnego monitorowania ryzyka migracyjnego w państwach trzecich objętych obowiązkiem wizowym, przy wykorzystaniu różnych źródeł informacji (statystyki w zakresie azylu i migracji nieuregulowanej, w tym dane z systemu dublińskiego, informacje przekazywane przez organy migracyjne, służbę graniczną i policję, wymiana informacji w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej oraz analizy sytuacji politycznej i społeczno-gospodarczej). Regularnie udostępniała statystyki pochodzące z systemu dublińskiego konsulatom jako ważną informację zwrotną pozwalającą poprawić jakość oceny wniosków wizowych;
2. rozważyła możliwe rodzaje szkoleń dla nowo zatrudnionego personelu miejscowego, takie jak szkolenia online i szkolenia organizowane na szczeblu centralnym i regionalnym, oraz usprawniła doskonalenie zawodowe personelu oddelegowanego z kraju, w tym w zakresie narzędzi służących do rozpatrywania wniosków;

3. zapewniła odpowiedni poziom przeszkolenia wszystkich urzędników do spraw wizowych w zakresie wykorzystywania wszelkich funkcji krajowego wizowego systemu informacyjnego (Wiza-Konsul), VIS (np. wyszukiwanie rozmyte, usuwanie odsyłaczy między wnioskami, poprawianie i usuwanie danych w VIS, grupowanie wniosków i znajdowanie zaproszeń, VIS Mail) oraz innych odpowiednich systemów informatycznych, takich jak system ustalania terminów spotkań. Poinstruowała kierowników działów wizowych o możliwych procedurach awaryjnych w przypadku przedłużającej się awarii systemu;
4. zapewniła, aby ustalenia uzyskane w wyniku rozpatrywania i weryfikacji wniosków oraz spotkań z osobami ubiegającymi się o wizę, jak i powody leżące u podstaw decyzji w sprawie wniosków wizowych były lepiej udokumentowane w systemie Wiza-Konsul (lub przynajmniej w dokumentacji papierowej), co ułatwi późniejsze odtworzenie procesu decyzyjnego, np. w przypadku odwołań sądowych lub kolejnych wniosków składanych przez tę samą osobę;
5. rozważyła bardziej scentralizowane podejście do zarządzania stronami internetowymi konsulatów dotyczącymi procedur wizowych (np. co do wzorów, linków lub ogólnej struktury), tak aby oferowały one ogólnodostępne, spójne, kompletne i prawidłowe informacje;
6. zapewniła, by strona internetowa e-Konsulat służąca do składania wniosków przez internet zawierała informacje na temat ochrony danych zgodne z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych¹ oraz by od osób ubiegających się o wizę wymagano tylko jednej fotografii;
7. zapewniła wprowadzanie w polach 29 i 30 wniosku wizowego dat przyjazdu i wyjazdu w odniesieniu do pierwszego/kolejnego planowanego pobytu w strefie Schengen osoby ubiegającej się o wizę oraz właściwe przechowywanie tych informacji w VIS. Poinstruowała personel konsularny i usługodawcę zewnętrznego oraz poinformowała osoby ubiegające się o wizę, że pola te nie służą do wskazywania pożądanego okresu ważności wizy;
8. zniosła oznaczenie „VIS” widniejące na drukowanych naklejkach wizowych;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

9. opracowała politykę zatrzymywania danych w systemie Wiza-Konsul i skonsultowała się w tej sprawie z krajowym organem ochrony danych. Regularnie usuwała z systemu Wiza-Konsul dane dotyczące wniosków zgodnie z tą polityką;
10. zapewniła, by wszystkie konsulaty systematycznie tworzyły w systemie VIS odsyłacze między plikami danych dotyczących wniosków osób podróżujących w grupie lub z rodziną;
11. zapewniła, by w przypadku gdy urzędnicy do spraw wizowych wykryją nieprawidłowe dane w pliku danych dotyczących wniosku, dane te były poprawiane w VIS i by wszystkie decyzje w sprawie wniosków, w tym odmowy wydania wizy, były zawsze rejestrowane w VIS;
12. zmodyfikowała system Wiza-Konsul w taki sposób, żeby niezwłocznie po utworzeniu w systemie krajowym pliku danych dotyczących wniosku dane zawarte we wniosku były przesyłane do VIS;
13. zapewniła, aby system Wiza-Konsul przeprowadzał odpowiednie kwerendy w VIS, w tym wyszukiwanie rozmyte jako ustawienie domyślne wyszukiwania;
14. poprawiła jakość danych wysyłanych do VIS poprzez zaostrenie zasad dotyczących jakości danych w systemie Wiza-Konsul, w szczególności:
 - zapewniła, by pliki danych dotyczących wniosku rejestrowane w systemie Wiza-Konsul i zapisywane w VIS były kompletne i zawierały wszystkie dane wymagane na mocy art. 9 rozporządzenia w sprawie VIS¹, w tym dane osoby kontaktowej w organizacji zapraszającej i dane pracodawcy;
 - zapewniła pole na tekst dowolny, pozwalające wprowadzić dodatkowe dane, w przypadku gdy cel podróży lub zawód są określone jako „inne”;
 - uniemożliwiła zwalidowanie wniosków i przesyłanie ich do VIS, jeżeli jakiegokolwiek pole tekstowe zawiera znaki numeryczne lub specjalne, oraz unikała przesyłania do VIS zapisów w cyrylicy (lub w pozostałych alfabetach innych niż łaciński);

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS), Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60.

15. zmodyfikowała system Wiza-Konsul w taki sposób, aby niemożliwe było wydanie wizy jednolitej, jeżeli trwa zasięganie opinii lub otrzymano odpowiedź negatywną. Rozważyła włączenie do systemu tabeli dotyczącej zasięgania opinii, aby zapewnić automatyczne zasięganie opinii, gdy jest taka potrzeba;
16. zmodyfikowała system Wiza-Konsul w taki sposób, aby zapewnić automatyczne przeprowadzanie kwerendy w SIS (w tym ponownej kwerendy, jeżeli istotne dane dotyczące wniosku zostały zmienione w systemie na późniejszym etapie) oraz uniemożliwić wydanie osobie ubiegającej się o wizę, będącej przedmiotem wpisu w SIS, wizy jednolitej bez uprzedniego dokonania weryfikacji tego wpisu;
17. rozszerzyła dostęp do VIS Mail na wszystkich urzędników do spraw wizowych pracujących w danym konsulacie oraz na wszystkie stacje robocze, na których podejmuje się decyzje dotyczące wniosków wizowych;
18. rozważyła wprowadzenie przyjaznej dla użytkownika i aktualizowanej instrukcji korzystania z systemu Wiza-Konsul;

Ambasada w Mińsku

19. kontynuowała wysiłki w celu oddelegowania z kraju większej liczby pracowników do konsulatu lub poszukała innych możliwości radzenia sobie z rosnącą liczbą wniosków wizowych;
20. rozważyła zwiększenie liczby dostępnych terminów spotkań w siedzibie usługodawcy zewnętrznego lub w konsulacie (jeżeli pozwalają na to zdolności w zakresie przetwarzania), biorąc pod uwagę możliwość lepszego wykorzystania personelu miejscowego do celów realizowania niektórych zadań – (*zob. kolejne zalecenie*);
21. rozważyła powierzenie personelowi miejscowemu większej liczby zadań (takich jak sprawdzanie dopuszczalności wniosków, tworzenie plików danych dotyczących wniosków w VIS, grupowanie wniosków oraz weryfikowanie informacji w dokumentach uzupełniających) w celu lepszego wykorzystania ich wolnych mocy i odciążenia urzędników do spraw wizowych;
22. zapewniła dokładniejszą weryfikację dokumentów uzupełniających z wykorzystaniem narzędzi internetowych (np. w odniesieniu do rezerwacji hotelowych, rejestrów przedsiębiorstw) i rozmów telefonicznych z osobami ubiegającymi się o wizę lub ich pracodawcami, zwłaszcza w przypadku nietypowych profili i planów podróży;

23. rozważyła kontaktowanie się z konsulatami innych państw członkowskich (w miarę możliwości za pośrednictwem VIS Mail) w celu lepszego zrozumienia dokładnych powodów wcześniejszych odmów wydania wizy, jeżeli byłoby to przydatne do podjęcia decyzji;
24. ustanowiła jasne wytyczne dotyczące okresu ważności wydawanych wiz wielokrotnego wjazdu, w celu zapewnienia spójności praktyk roboczych urzędników do spraw wizowych;
25. wraz z delegaturą UE – w kontekście lokalnej współpracy schengenńskiej – wznowiła inicjatywę dotyczącą zmiany ujednoliconego wykazu dokumentów uzupełniających do celów jednodniowych wycieczek do ościennych państw członkowskich, np. aby wymagać od osoby ubiegającej się o wizę pisemnego wyjaśnienia planów podróży, a nie rezerwacji hotelowej;
26. uaktualniła na stronach internetowych usługodawcy zewnętrznego i konsulatów informacje dotyczące opłat za odwołania sądowe, okoliczności, w jakich można uzyskać zwolnienie z tych opłat, oraz języków, w jakich można wypełnić formularz wniosku. Skorygowała i doprecyzowała informacje na temat zwolnień z opłaty wizowej i opłat obniżonych. Usunęła reklamę „najlepszego terminu” (uprzywilejowanych terminów spotkań) ze strony internetowej usługodawcy zewnętrznego;
27. poinstruowała usługodawcę zewnętrznego, by zapewnił większą prywatność przy stanowiskach obsługi poprzez zamontowanie bardziej odpowiednich ścianek działowych;
28. poinstruowała usługodawcę zewnętrznego o potrzebie regularnego czyszczenia płytek szklanych w skanerach odcisków palców;
29. poinstruowała usługodawcę zewnętrznego, aby opierał się na oświadczeniu osób ubiegających się o wizę znajdującym się w polu 27 formularza wniosku w celu ustalenia, czy pobierano od nich odciski palców w ciągu ostatnich 59 miesięcy (jeżeli nie wypełniły tego pola lub nie pamiętają dokładnie, usługodawca zewnętrzny może je poinformować, że zostaną ponownie wezwane do usługodawcy zewnętrznego lub konsulatu, w przypadku gdy ich odciski palców nie są zarejestrowane w VIS, i dlatego zaleca się ponowne pobranie odcisków palców);
30. podjęła środki w celu lepszego zarządzania kolejkami w konsulacie (np. poprzez rozłożenie terminów spotkań na różne pory przedpołudnia/dnia) oraz zapewnienia prywatności przy stanowiskach obsługi (np. poprzez zamontowanie ścianek działowych) i lepszej komunikacji z osobami ubiegającymi się o wizę (np. przez interkom);

31. zapewniła, by osoby ubiegające się o wizę uiszczające opłatę wizową przelewem bankowym nie ponosiły dodatkowych kosztów, lub zaoferowała inne opcje płatności bez dodatkowych opłat;
32. zapewniła, aby osoby ubiegające się o wizę uiszczały opłatę wizową najpóźniej w momencie składania wniosku w konsulacie;
33. przyjęła rozwiązania w celu informowania osób ubiegających się o wizę, kiedy mogą odebrać swoje dokumenty podróży w konsulacie, w przypadkach, w których nie jest przestrzegany zwykły termin podejmowania decyzji;
34. wyznaczyła jednego konsula / urzędnika do spraw wizowych jako osobę odpowiedzialną za dostarczanie niewypełnionych naklejek wizowych, z wyłącznym dostępem do sejfów w danym momencie;
35. należycie rozpatrywała wszelkie skargi od osób ubiegających się o wizę i zapewniła odpowiednie działania następcze i odpowiedzi;

Ambasada w Erywaniu

36. przeprowadziła ocenę ryzyka migracyjnego w odniesieniu do Armenii, w oparciu o dane na temat migracji nieuregulowanej do strefy Schengen, inne istotne informacje przekazywane przez organy migracyjne, służbę graniczną i policję oraz doświadczenia państw członkowskich (wymieniane w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej), a następnie regularnie ją uaktualniała. Aktywnie zwracała się o istotne informacje do konsulatów innych państw członkowskich;
37. zapewniła dokładniejsze rozpatrywanie wniosków przez konsulat, zgodnie z poziomem ryzyka migracyjnego. Zapewniła dokładniejszą weryfikację dokumentów uzupełniających za pomocą narzędzi internetowych (np. w odniesieniu do rezerwacji hotelowych, stron internetowych przedsiębiorców lub rejestrów, jeżeli są dostępne), poprzez częstsze rozmowy z osobami ubiegającymi się o wizę (w tym telefoniczne), weryfikowanie informacji u pracodawców i za pomocą innych środków;
38. zapewniła, by urzędnicy do spraw wizowych podczas podejmowania decyzji w pełni rozumieli zasadniczą treść dokumentów uzupełniających w języku armeńskim (np. dzięki streszczeniu ich przez pracowników miejscowych) lub by zlecali tłumaczenie;

39. rozważyła kontaktowanie się z konsulatami innych państw członkowskich (w miarę możliwości za pośrednictwem VIS Mail) w celu lepszego zrozumienia dokładnych powodów wcześniejszych odmów wydania wizy, jeżeli byłoby to przydatne do podjęcia decyzji;
40. uaktualniła na stronie internetowej konsulatu informacje dotyczące procedury odwołań sądowych i języków, w jakich można wypełnić formularz wniosku;
41. zapewniła przyjmowanie formularzy wniosków wypełnionych ręcznie oraz możliwość umówienia się przez osobę ubiegającą się o wizę na spotkanie bez konieczności uprzedniego wypełnienia formularza wniosku w internecie, przynajmniej w niektórych przypadkach (członkowie rodzin obywateli UE/EOG, powtórne terminy spotkań);
42. zapewniła uznawanie wniosków za dopuszczalne nawet w przypadku braku dokumentów uzupełniających (np. zgody jednego z rodziców);
43. w pełni stosowała przepisy o zwolnieniach z opłat wizowych zgodnie z umową między UE a Armenią o ułatwieniach wizowych;
44. przyjęła spójne podejście w zakresie pobierania odcisków palców, zakładające oparcie się na oświadczeniu osób ubiegających się o wizę znajdującym się w polu 27 formularza wniosku w celu ustalenia, czy pobierano od nich odciski palców w ciągu ostatnich 59 miesięcy (jeżeli nie wypełniły tego pola lub nie pamiętają dokładnie, usługodawca zewnętrzny może je poinformować, że zostaną ponownie wezwane do usługodawcy zewnętrznego lub konsulatu, w przypadku gdy ich odciski palców nie są zarejestrowane w VIS, i dlatego zaleca się ponowne pobranie odcisków palców);
45. wyjaśniła z władzami szwajcarskimi (reprezentowanymi w Armenii przez Polskę), czy indywidualny formularz dotyczący pokrywania kosztów przez inną osobę można przesyłać osobom ubiegającym się o wizę pocztą elektroniczną (aby uniknąć konieczności kolejnej wizyty w konsulacie) oraz czy jest on wymagany w odniesieniu do wszystkich wizyt u rodziny i przyjaciół, nawet jeżeli osoba ubiegająca się o wizę posiada wystarczające środki utrzymania;
46. podczas podejmowania decyzji o dopuszczalności wniosku z niebiometrycznym paszportem armeńskim uwzględniała datę końca ważności tego paszportu, a nie datę końca ważności pieczęci upoważniającej do jego wykorzystywania do podróży międzynarodowych. Wprowadzała poprawną datę końca ważności takich paszportów do VIS. W razie konieczności podniosła kwestię niebiometrycznych paszportów armeńskich w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej, w celu ujednoczenia procedur;

47. rozważyła podjęcie środków pozwalających zwiększyć prywatność przy stanowiskach obsługi. Zapewniła, aby rozmowy odbywały się poza ogólnymi godzinami przyjęć, lub znalazła inny sposób zagwarantowania prywatności osób ubiegających się o wizę;
48. zapewniła, by na formularzu odmowy zawsze widniała informacja o obowiązującej procedurze odwoławczej;
49. zapewniła, by we wszystkich przypadkach stosowano właściwe procedury unieważniania naklejek wizowych, oraz zadbała o właściwe przeszkolenie personelu konsularnego w tym zakresie.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący
